

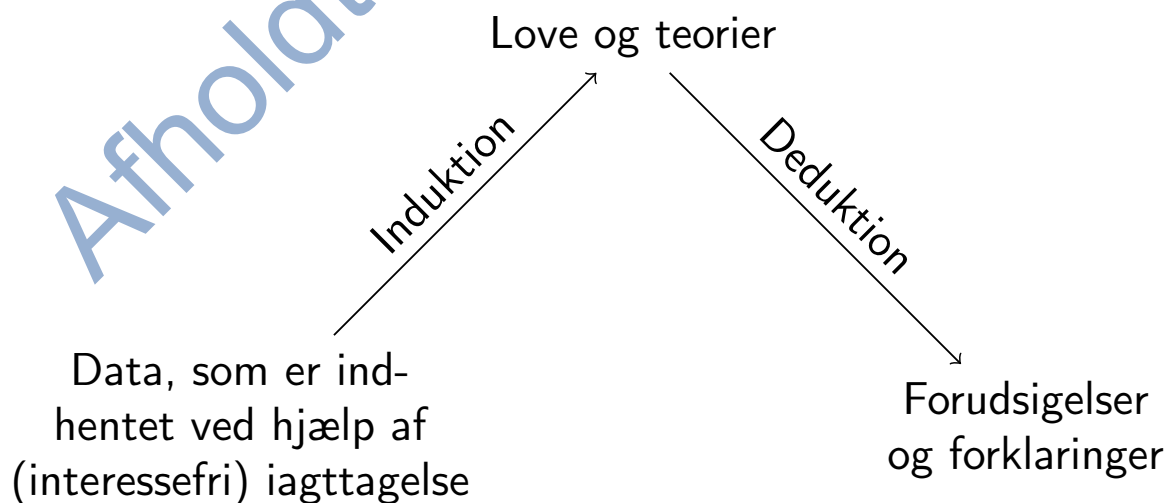
Data er rene — vi snavser dem til!

Henrik Kragh Sørensen

Sektion for Videnskabshistorie og Videnskabsteori
Institut for Naturfagenes Didaktik
Københavns Universitet

HAIBA-temadag: Hvad kan og skal overvågningsdata?
Statens Serum Institut, København, 4. december 2018

Positivismens epistemologi

Today we would accept that data definition and data collection are not value free and that statistics that are policy relevant are inevitably exposed to political debate.
(Holt, 2008, s. 325)

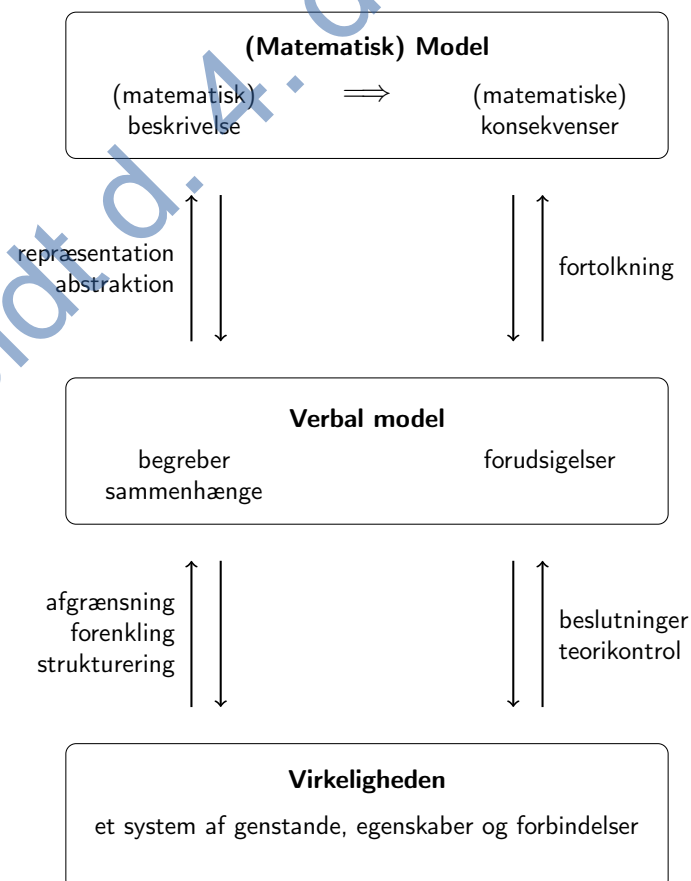
T. Holt (2008). "Official statistics, public policy and public trust".
Journal of the Royal Statistical Society, series A, bd. 171, nr. 2,
s. 323–346.

Tim Holt

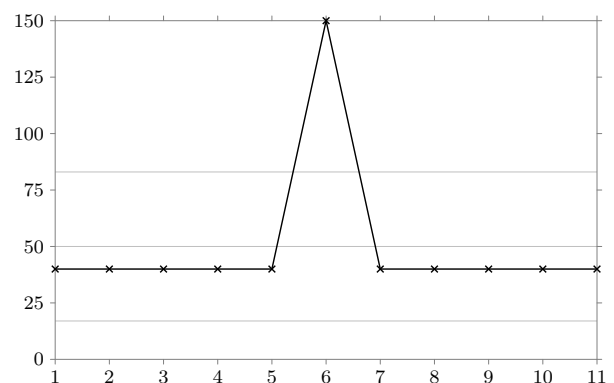
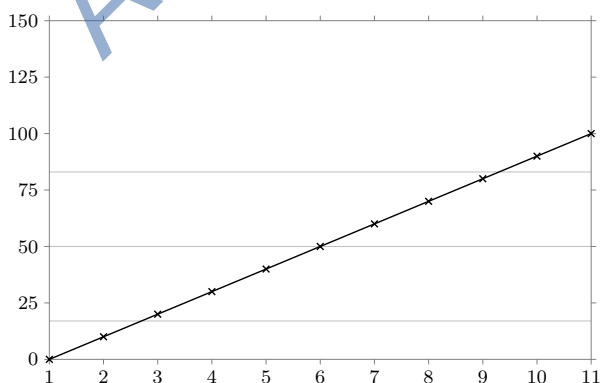
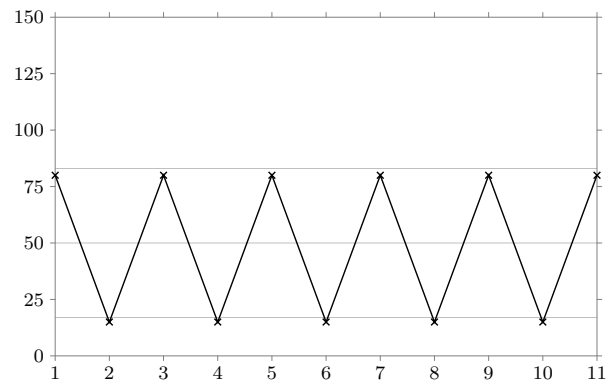
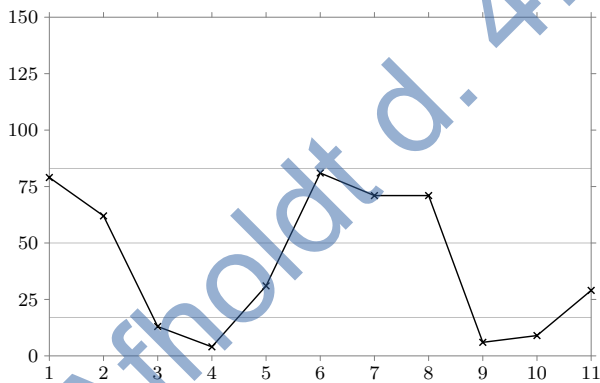
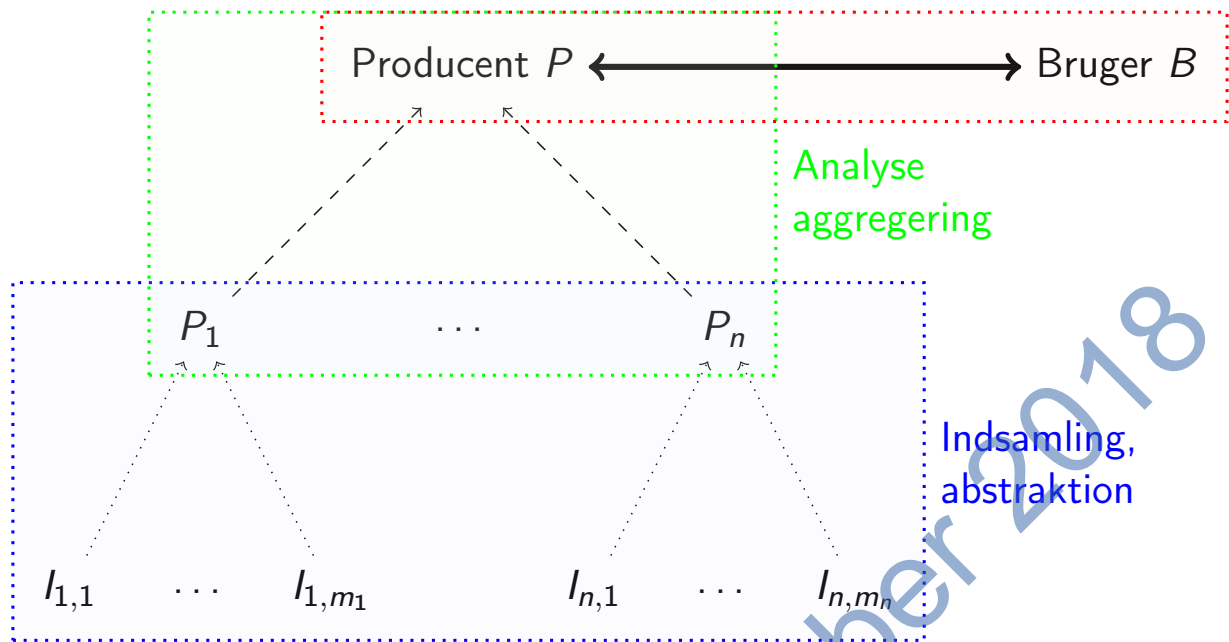
T. M. Porter (1995). *Trust in numbers. The pursuit of objectivity in science and public life.*
Princeton (NJ): Princeton University Press.

D. Boyle (2001). *The tyranny of numbers. Why counting can't make us happy.* London:
Flamingo.

M. W. Johansen og H. K. Sørensen (2014). *Invitation til matematikkens videnskabsteori.*
København: Forlaget Samfundslitteratur.

Repræsentation (grafisk, deskriptorer, forudsi-
gelse, evaluering, ...)

Argumentet i kompakt form

- 1 Tallene (data) **er** ikke verden; de er en **abstrakt repræsentation** af et **udsnit** af verden, **som vi har foretaget**.
- 2 Derfor ligger der **valg** i data-definition og data-indsamling, og data kan derfor **ikke** være værdifrie. De trufne valg kan være af **etisk** og **pragmatisk** karakter og have tilhørende konsekvenser.
- 3 Når tal bruges **som beslutningsgrundlag** er det fx vigtigt at forholde sig kritisk til de **idealiseringer** og **repræsentationer**, som er foretaget i data-definitionen.
- 4 Når tal endvidere bruges som grundlag for **overvågning** er det også vigtigt at forholde sig til **faren for at forveksle målopfyldelse og kvalitet** og **udfordringerne ved at skulle handle på uperfekte informationer**.
- 5 Data kan ses som del af en **kommunikationsproces**, hvorved vi ser risikoen for et **videns-, forståelses- eller dannelsesunderskud**, hvis kommunikationen ikke også omhandler modellering, valg, idealiseringer, værdier, og intenderet brug. Heri ligger forskellige etiske fordringer til individer, producenter, og brugere.